

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NINH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Tài liệu GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH

Lớp

1

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO QUẢNG NINH

NGUYỄN VĂN TUẾ (Tổng Chủ biên) – NGUYỄN THỊ THANH THUY (Chủ biên)
NGUYỄN TRỌNG ĐỨC – NGUYỄN THANH HỒNG
NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN – TRẦN THỊ LAN – NGUYỄN THỊ QUẾ XUÂN

Tài liệu

GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG

TỈNH QUẢNG NINH

Lớp

1

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

Lời nói đầu.....3

Giới thiệu sách và một số kí hiệu.....4

Chủ đề **1** Cảnh đẹp nơi em sống.....6

Chủ đề **2** Trò chơi dân gian ở tỉnh Quảng Ninh.....12

Chủ đề **3** Nơi em sống.....18

Chủ đề **4** Những người sống quanh em.....25

Chủ đề **5** Sản vật quê hương em.....31

Chủ đề **6** Bác Hồ với thiếu nhi Quảng Ninh.....38

Chủ đề **7** Bảo vệ môi trường nơi em sống.....45

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Trên tay các em là cuốn *Tài liệu Giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ninh Lớp 1*. Với 7 chủ đề, các em sẽ được tìm hiểu về cảnh đẹp, văn hóa, lịch sử, môi trường,... của tỉnh Quảng Ninh.

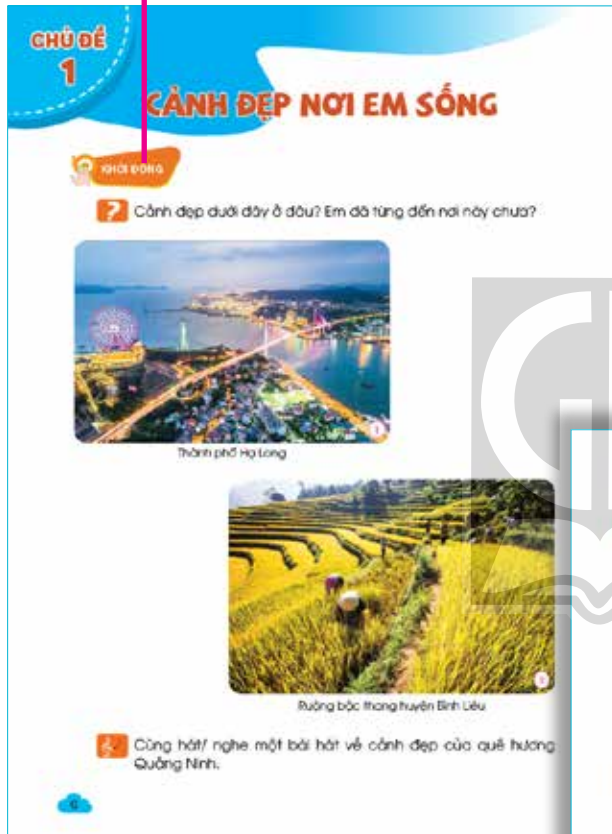
Quảng Ninh là vùng đất có bề dày lịch sử, giàu truyền thống văn hoá, tài nguyên phong phú và nhiều cảnh quan tươi đẹp. Chúng mình sẽ cùng khám phá, thực hành, trải nghiệm để hiểu rõ hơn về quê hương, thêm yêu quý, trân trọng và tự hào về quê hương mình.

Hãy cùng nhau vận dụng những điều đã học vào cuộc sống hằng ngày, thực hiện những việc làm có ích với bản thân, gia đình và cộng đồng để quê hương Quảng Ninh ngày càng thêm tươi đẹp và giàu mạnh.

CÁC TÁC GIẢ

Giới thiệu sách và một số kí hiệu

Hoạt động khởi động: Khởi gợi các kiến thức, vốn sống của học sinh, giúp học sinh được chia sẻ những hiểu biết của mình về các sự vật, hoạt động,... được nêu trong bài học.

Hoạt động khám phá: Giúp học sinh tìm hiểu, hình thành kiến thức thông qua các hoạt động nhằm phát triển các năng lực quan sát, phân tích, liên hệ, vận dụng,...

Quan sát và trả lời

Liên hệ và trả lời

Hát

2 Những địa danh, cảnh đẹp em đã được đến thăm

Chép các hình ảnh với ô chữ cho phù hợp.

a) Khu di tích nhà
khu niệm Bác Hồ,
đảo Cô Tô

b) Trung tâm văn hoá
nổi làng chài Cửa Vạn,
thị trấn Hồ

c) Hồ Yên Trung,
thị trấn Vĩnh Yên

d) Khu du lịch
Tuyền Châu

Hoạt động thực hành, luyện tập: Giúp học sinh xử lý các tình huống cụ thể để củng cố kiến thức, hình thành các năng lực, giá trị, đạo đức,...

Hoạt động vận dụng: Giúp học sinh vận dụng các kiến thức vừa học để giải quyết vấn đề thực tế, hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất.

4 Cùng làm bộ sưu tập

Tìm những hình ảnh về cảnh đẹp nơi em sống và làm thành một bộ sưu tập.

5 Cùng thuyết trình

Chia sẻ về bộ sưu tập của em với các bạn.

Chúng mình nhớ

Giữ gìn cảnh đẹp của quê hương là thể hiện tình yêu và trách nhiệm của mỗi chúng ta.

Chúng mình nhớ!
Hình thành giá trị, đạo đức.

CHỦ ĐỀ 1

CẢNH ĐẸP NƠI EM SỐNG

KHỞI ĐỘNG

Cảnh đẹp dưới đây ở đâu? Em đã từng đến nơi này chưa?

Thành phố Hạ Long

Ruộng bậc thang huyện Bình Liêu

Cùng hát/ nghe một bài hát về cảnh đẹp của quê hương Quảng Ninh.

1 Một số cảnh đẹp của quê em

Kể tên những cảnh đẹp dưới đây.

Đây là vịnh
Hạ Long.

Đây là chùa Đồng,
Yên Tử, thành phố
Uông Bí.

Làng quê Yên Đức, thị xã Đông Triều

Đầm Tây Long, thị xã Quảng Yên

Tượng đài thợ mỏ tại Quảng trường 12-11, thành phố Cẩm Phả

Suối Khe Ngàn, huyện Tiên Yên

Trung tâm huyện đảo Cô Tô

Bãi biển Trà Cổ, thành phố Móng Cái

- a) Kể tên một số cảnh đẹp nơi em sống.
- b) Nêu tình cảm của em với các cảnh đẹp đó.

2 Giới thiệu một số cảnh đẹp

- a) Kể tên và giới thiệu với các bạn về những cảnh đẹp dưới đây.
b) Kể tên một số cảnh đẹp khác mà em đã đến thăm với các bạn.

3 Bảo vệ cảnh đẹp nơi em sống

Nêu những việc nên làm và những việc không nên làm để bảo vệ cảnh đẹp ở Quảng Ninh và giải thích tại sao.

Em nên làm gì để giữ gìn và bảo vệ những cảnh đẹp của quê hương?

4 Cùng làm bộ sưu tập

Tìm những hình ảnh về cảnh đẹp nơi em sống và làm thành một bộ sưu tập.

5 Cùng thuyết trình

Chia sẻ về bộ sưu tập của em với các bạn.

Chúng mình nhớ

Giữ gìn cảnh đẹp của quê hương là thể hiện tình yêu và trách nhiệm của mỗi chúng ta.

TRÒ CHƠI DÂN GIAN Ở TỈNH QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

Chúng mình hãy cùng chơi một trò chơi dân gian.

1 Trò chơi dân gian được tổ chức ở tỉnh Quảng Ninh

a) Kể tên các trò chơi dân gian trong các hình dưới đây.

b) Em đã từng chơi hoặc được xem những trò chơi nào?

Đẩy gậy

Đi cà kheo

Đánh quay

Bịt mắt bắt dê

Nhảy bao bố

Bịt mắt đánh trống

Kéo co

Đánh đu

Ô ăn quan

? Kể tên những trò chơi dân gian khác ở Quảng Ninh mà em biết.

THỰC HÀNH

2 Hãy cùng chơi

- a) Cùng các bạn tham gia một số trò chơi dân gian.
- b) Chia sẻ với các bạn những điều em thích khi tham gia trò chơi đó.

Cần chú ý điều gì để đảm bảo an toàn khi chơi các trò chơi dân gian?

VẬN DỤNG

3 Giới thiệu về một trò chơi dân gian ở địa phương

- a) Tên trò chơi đó là gì?
- b) Trò chơi đó thường được chơi ở đâu, vào dịp nào?
- c) Trò chơi đó cần mấy người chơi?
- d) Trò chơi đó được chơi như thế nào?

Chúng mình nhớ

Đảm bảo an toàn khi tham gia các trò chơi dân gian.

CHỦ ĐỀ 3

NƠI EM SỐNG

KHỞI ĐỘNG

Hãy chia sẻ về địa chỉ nhà em.

Bạn sống ở đâu?

Mình sống ở...

Cùng tìm và hát bài hát về quê hương.

1 Địa chỉ nơi em sống

? Bạn sống ở xã/phường/thị trấn nào?

2 Cuộc sống nơi em ở

- a) Mỗi bức ảnh dưới đây thể hiện cảnh gì?
- b) Bức ảnh nào thể hiện quang cảnh nhộn nhịp?
- c) Bức ảnh nào thể hiện quang cảnh yên tĩnh, thoáng đãng?

Chia sẻ về cuộc sống nơi em ở.

Nơi bạn sống nhộn nhịp hay yên tĩnh?

Nơi mình sống rất yên tĩnh, ... Nơi bạn sống thì thế nào?

3 Tình cảm với nơi em sống

Nơi em sống có những gì mà em yêu quý?

Chia sẻ với các bạn về tình cảm của em với nơi em sống.

 THỰC HÀNH

4 Quang cảnh nơi em sống

Bức tranh nào có quang cảnh gần giống với nơi em sống?

VẬN DỤNG

5 Cùng trao đổi

Giới thiệu về nơi em sống theo gợi ý sau:

- a) Nơi em sống ở đâu?
- b) Quang cảnh ở đó ra sao?
- c) Cuộc sống ở đó diễn ra như thế nào?
- d) Em có tình cảm như thế nào đối với nơi em sống?

Chúng mình nhớ

Yêu quý và gắn bó với nơi mình sống.

NHỮNG NGƯỜI SỐNG QUANH EM

KHỞI ĐỘNG

Kể về một kỉ niệm với bạn bè, hàng xóm nơi em sống.

KHÁM PHÁ

1 Những người sống quanh em

Các bạn trong hình đang làm gì? Với ai?

a) Những người sống quanh em gồm những ai? Họ là những người như thế nào?

b) Em thích nhất điều gì ở bạn bè, hàng xóm xung quanh em?

2 Một số hoạt động cùng bạn bè, hàng xóm

Các bạn trong mỗi hình dưới đây tham gia những hoạt động nào cùng với bạn bè và hàng xóm?

a) Em đã tham gia vào những hoạt động nào cùng với bạn bè, hàng xóm xung quanh?

b) Em thích nhất hoạt động nào? Vì sao?

3 Ứng xử với bạn bè, hàng xóm xung quanh

Các bạn trong mỗi hình sau ứng xử như thế nào đối với bạn bè, hàng xóm?

Mình xin lỗi vì đã bóng vào người cậu.

Các bạn đừng làm ồn nữa. Mọi người đang nghỉ trưa mà!

Cháu cảm ơn cô vì đã quét sân giúp nhà cháu ạ.

Chúng mình ra ngoài kia chơi để người lớn nói chuyện.

Em đã làm gì để thể hiện sự thân thiện với bạn bè, hàng xóm?

Chúng mình nhớ

Cảm ơn, xin lỗi, hoà đồng, thân thiện, giúp đỡ bạn bè, hàng xóm xung quanh và chào hỏi lễ phép với người lớn tuổi.

4 Cần làm gì để giúp đỡ mọi người xung quanh em?

Nêu những việc làm tốt, những việc làm chưa tốt với hàng xóm xung quanh và giải thích tại sao.

Kể những việc em đã làm được để giúp đỡ bạn bè, hàng xóm.

5 Cùng chia sẻ

Kể về một hoạt động em đã được tham gia cùng với bạn bè hoặc hàng xóm nơi em sống.

VẬN DỤNG

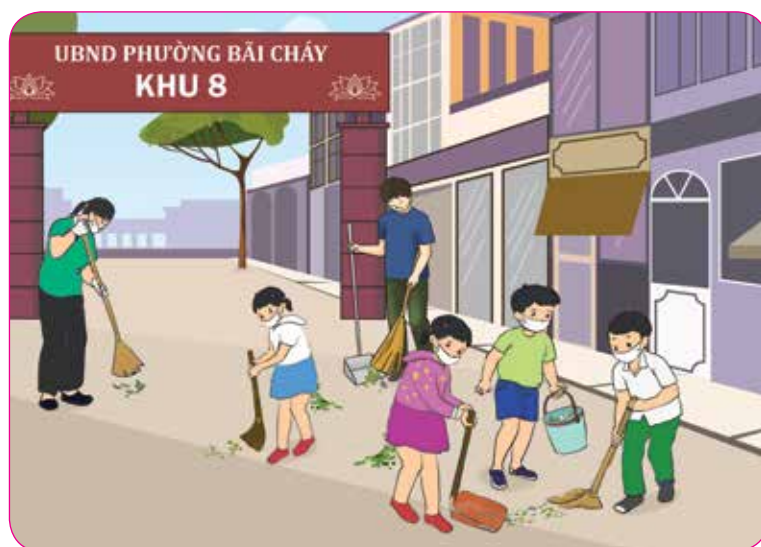
6

Xử lý tình huống

Tình huống 1: Em sẽ làm gì khi các bạn hàng xóm làm ồn, ảnh hưởng đến việc học của mình?

Tình huống 2: Các bạn hàng xóm rủ em tham gia dọn dẹp vệ sinh khu phố cùng bố mẹ vào ngày chủ nhật. Em sẽ làm gì?

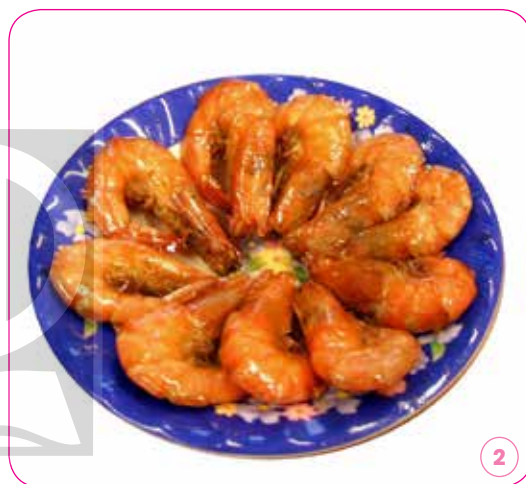
SẢN VẬT QUÊ HƯƠNG EM

KHỞI ĐỘNG

Kể tên những món ăn, đồ uống dưới đây. Món ăn, đồ uống đó được chế biến từ sản vật nào?

KHÁM PHÁ

1

Nhận biết một số sản vật của tỉnh Quảng Ninh

Nói tên các sản vật có trong hình dưới đây.

Quả na

Quả mơ

Củ ba kích

Cây trà hoa vàng

Con mực ống

Con sam biển

Con sá sùng

Con cá song

Con ngán

Con rốc lõ

Kể tên một số sản vật khác ở nơi em sống.

2

Tìm hiểu đặc trưng của sản vật Quảng Ninh

a) Những sản vật dưới đây có điểm gì nổi bật?

b) Em thích nhất sản vật nào? Vì sao?

Trà hoa vàng có thể hỗ trợ điều trị bệnh huyết áp cao, ung thư...

1

Na ở Đông Triều rất thơm và ngọt.

2

Ngán hấp là một món ăn bổ dưỡng.

3

Thịt mực ống dày và giòn.

4

3 Trò chơi

Thi kể tên các món ăn, đồ uống được chế biến từ các sản vật.

? Em làm gì để bảo vệ sản vật quê hương em ?

Mình không
xả rác xuống
biển và ao hồ.

Mình cùng
bố mẹ và
người thân
chăm sóc và
bảo vệ cây
quý hiếm.

VẬN DỤNG

4 Em tập làm hướng dẫn viên

Giới thiệu về một số sản vật nổi tiếng của quê em:

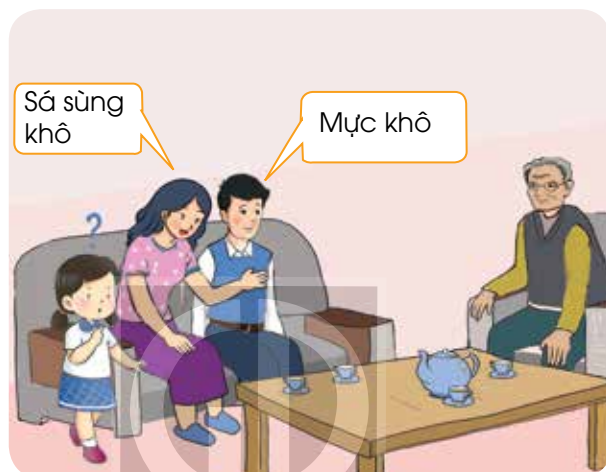
- a) Quê em có sản vật gì nổi tiếng?
- b) Sản vật đó có đặc điểm gì nổi bật?
- c) Em có thích sản vật đó không? Vì sao?

5 Đóng vai và xử lý tình huống

Chia sẻ ý kiến của em trong các tình huống dưới đây:

Tình huống 1: Gia đình em chuẩn bị đi thăm người thân ở xa. Cả nhà bàn bạc mang theo sản vật gì của quê hương để làm quà biếu.

Tình huống 2: Một số người dân ở vùng núi thường hay vào rừng lấy cây trà hoa vàng đem bán.

Chúng mình nhớ

Sản vật được con người làm ra hoặc lấy từ thiên nhiên.
Chúng ta cần bảo vệ và khai thác đúng mức.

CHỦ ĐỀ 6

BÁC HỒ VỚI THIẾU NHI QUẢNG NINH

KHỞI ĐỘNG

Hãy nói về Bác Hồ theo sự hiểu biết của em.

Bác Hồ là Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Mặc dù rất bận nhưng Bác Hồ luôn dành tình thương yêu tới các cháu thiếu niên, nhi đồng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất yêu quý thiếu niên, nhi đồng. Không chỉ yêu quý, Bác còn rất quan tâm giáo dục trẻ em.

Bác Hồ bế cháu Minh Phương khi đến thăm Trại trẻ mẫu giáo Quân đội ở Việt Bắc ngày 19/5/1950

Chúng mình cùng hát bài hát về Bác Hồ.

KHÁM PHÁ

1

Bác Hồ kính yêu với các cháu thiếu nhi tỉnh Quảng Ninh

- Kể tên những nơi Bác Hồ về thăm thiếu nhi Quảng Ninh trong mỗi bức ảnh dưới đây.
- Nói về tình cảm của Bác Hồ đối với thiếu nhi tỉnh Quảng Ninh.

Ngày 01 tháng 04 năm 1959, Bác Hồ nói chuyện với nhân dân, thiếu nhi đảo Tuần Châu, thị xã Hồng Gai (nay là thành phố Hạ Long)

Ngày 20 tháng 02 năm 1960, Bác Hồ tới thăm học sinh trường cấp 1, 2 Lê Văn Tám, thị xã Móng Cái, tỉnh Hải Ninh (nay là thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh)

Ngày 22 tháng 01 năm 1961, Bác Hồ cùng anh hùng vũ trụ G. Titov với thiếu nhi tại Bãi Cháy, thị xã Hồng Gai (nay là thành phố Hạ Long)

Năm 1962, Bác Hồ với thiếu nhi Ngọc Vũng, huyện Cẩm Phả (nay là huyện Vân Đồn)

Ngày 01 tháng 02 năm 1965 (mùng một Tết Ất Tỵ 1965), Bác Hồ nhận hoa do các cháu thiếu nhi Ưông Bí tặng

2 Tìm hiểu về 5 điều Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng

a) Bác Hồ dạy thiếu niên, nhi đồng những gì?

b) Nêu ý nghĩa của từng điều trong 5 điều Bác Hồ dạy với các bạn trong nhóm.

NĂM ĐIỀU BÁC HỒ DẠY THIẾU NIÊN, NHI ĐỒNG

Điều 1: Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào

Điều 2: Học tập tốt, lao động tốt

Điều 3: Đoàn kết tốt, kỉ luật tốt

Điều 4: Giữ gìn vệ sinh thật tốt

Điều 5: Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm

Bạn hiểu thế nào là "Yêu Tổ quốc"?

Yêu Tổ quốc là yêu quê hương, là cùng gia đình, bố mẹ tham gia giữ gìn cảnh đẹp nơi mình sống,...

THỰC HÀNH

3 Viết 5 điều Bác Hồ dạy vào vở. Em nhớ trang trí cho thật đẹp nhé!

4 Cùng trao đổi

a) Chia sẻ với các bạn trong nhóm về những việc em đã làm để thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy.

b) Kể tên một số nơi Bác Hồ đã về thăm thiếu nhi Quảng Ninh.

VẬN DỤNG

5 Tình cảm của em đối với Bác Hồ

Em hãy bày tỏ tình cảm của mình với Bác Hồ qua một trong số các hoạt động sau:

- a) Kể một câu chuyện về Bác Hồ.
- b) Đọc một bài thơ về Bác Hồ.
- c) Hát một bài hát về Bác Hồ và nói lên suy nghĩ của mình,...

Chúng mình nhớ

Thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy!

CHỦ ĐỀ 7

BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG NƠI EM SỐNG

KHỞI ĐỘNG

Bức tranh dưới đây nhắc nhở chúng ta điều gì?

1 Thế nào là môi trường sạch, đẹp?

- a) Mô tả khung cảnh môi trường trong các hình dưới đây.
b) Em thích môi trường sống nào? Tại sao?

 Theo em, thế nào là môi trường sạch, đẹp?

2 Tìm hiểu về một số việc làm để bảo vệ môi trường

Kể tên những việc nên làm hoặc không nên làm để bảo vệ môi trường trong các hình dưới đây và giải thích tại sao.

Em đã làm những gì ở nhà, ở trường và nơi công cộng để giữ gìn môi trường xanh, sạch, đẹp?

THỰC HÀNH

3

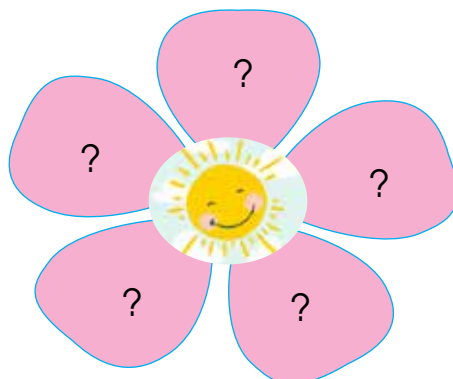
Xử lý tình huống

Em sẽ nói gì với các bạn trong các tình huống dưới đây?

4

Vẽ một bông hoa vào vở và viết một số việc em đã làm để bảo vệ môi trường tỉnh Quảng Ninh

5 Cùng làm bộ sưu tập

- Tìm những hình ảnh về việc bảo vệ môi trường ở tỉnh Quảng Ninh để làm bộ sưu tập theo gợi ý dưới đây.
- Giới thiệu với các bạn trong nhóm sản phẩm của em.

Thử thách nhỏ

Cùng người thân tìm hiểu thêm về những việc làm ảnh hưởng xấu đến môi trường tỉnh Quảng Ninh. Em nhớ chia sẻ những gì em tìm hiểu được với thầy/cô giáo và các bạn nhé!

Chúng mình nhớ

Luôn giữ gìn vệ sinh môi trường và nhắc bạn bè, người thân cùng bảo vệ môi trường tỉnh Quảng Ninh thêm tươi đẹp.

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH – LỚP 1

Trong sách có sử dụng ảnh của các tác giả:

(1) Dương Phương Đại: Ảnh bìa; ảnh 2 trang 6; ảnh 6 trang 8; ảnh 1, 2 trang 13; ảnh 1 trang 19.

(2) Đỗ Giang: Ảnh 1 trang 7.

(3) Nguyễn Thị Thanh Huyền: Ảnh 4 trang 31.

(4) Cấn Đình Loan: Ảnh 7 trang 8.

(5) Nguyễn Thị Thanh Thủy: Ảnh 2 trang 9.

(6) Hà Thị Hải Yến: Ảnh 3 trang 44.

Các ảnh còn lại lấy từ nguồn ảnh tư liệu của nhóm tác giả và trên trang web <https://www.quangninh.gov.vn>; <http://thuviendientu.baoquangninh.com.vn>.

* Trân trọng cảm ơn các tác giả!